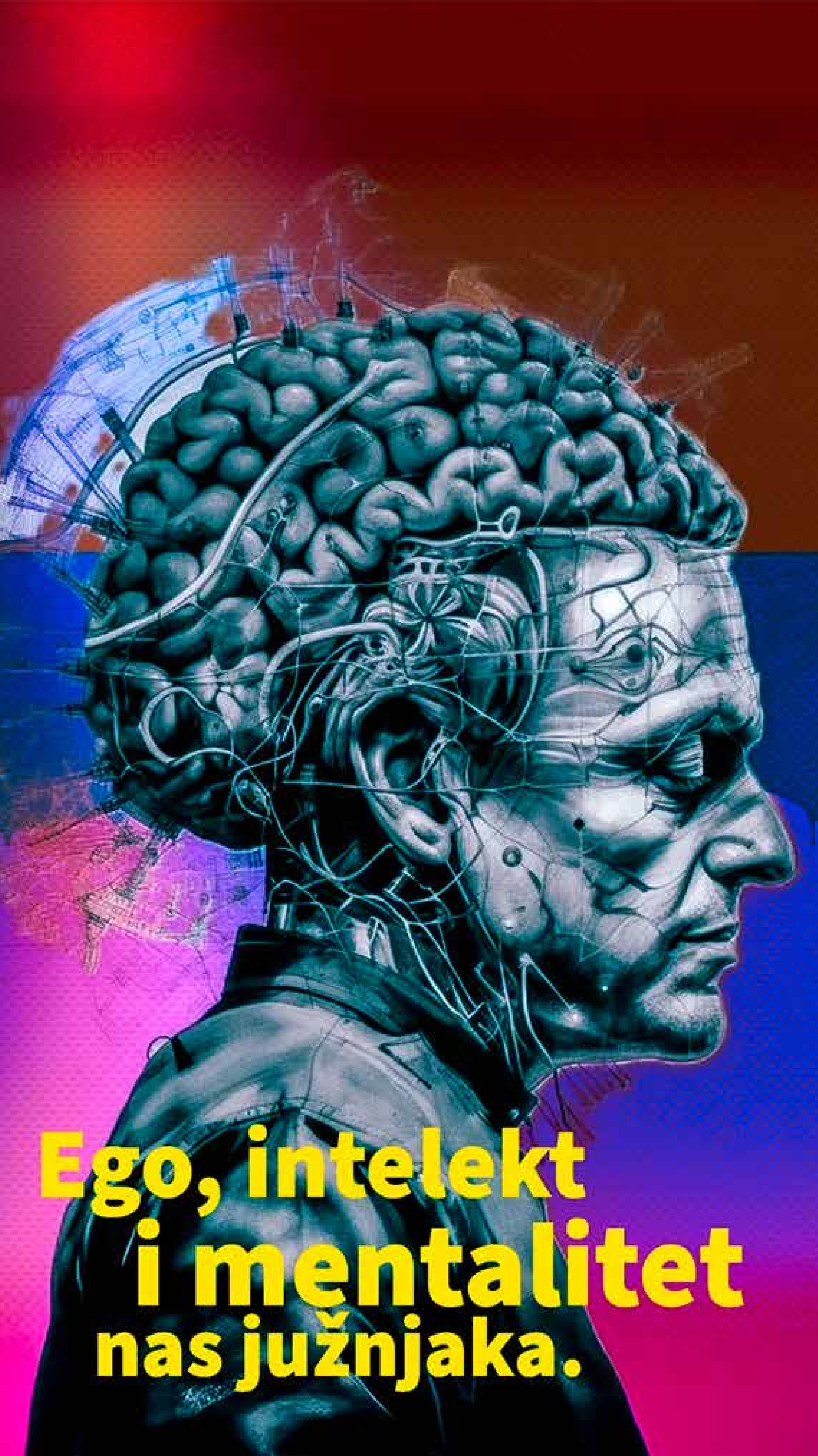

**Ego, intelekt
i mentalitet
nas južnjaka.**

EGO, INTELEK I MENTALITET NAS JUŽNJAKA.

Mi kao narod smo usko vezani za svoje uspjehe i neuspjehe iz prošlosti. Oni nas svakodnevno prožimaju i na njima gradimo svakodnevicu. Po meni bi ta prošlost trebala ostati ono što jest - prošlost. Ona iz nas crpi energiju koju bismo mogli usmjeriti ka' sadašnjosti. Biti pripremljeni za buduće dane. Barem se meni čini tako. Ali idemo početi s pričom s malo promijenjenim rasporedom osobina.

Mentalitet, ego i intelekt čine čovjeka onim što jest. Idemo redom. Ako uspijem razdvojiti te tri osobine koje su usko

isprepletene. Mislim da neću, ali ću pokušati. I usporediti naš s mentalitetom Skandinavaca. Mislim da su tu razlike najočitije i samim time ih je najlakše opisati.

Mentalitet je način razmišljanja i ponašanja jedne zajednice ljudi. U našem zemaljskom slučaju, naroda. Fascinantno mi je to kako se on promijeni nakon prelaska državne granice u prvih par sto metara. Na naš mentalitet jako utječe naš ego. Mi smo zajednica koja ima puno empatije u svom mentalitetu, za razliku od naših europskih sjevernjaka Skandinavaca koji imaju mentalitet prožet nekom vrstom hladnoće prema drugom ljudskom biću. Puno su više nedružljubivi. S druge strane, imaju u svom

mentalitetu puno manji postotak aktivnog ega nego mi. Tako da ćete vidjeti nekoga tko posjeduje brda i doline da se vozi podzemnom željeznicom. Svi znamo priču vlasnika Ikee. Druželjubivost i veća doza empatije koja je prisutna u našem mentalitetu nije nužno bolja, jer nam fali doza međusobnog poštovanja i razumijevanja. Najviše se volimo dok pijemo. Nije nikakvo čudo da ti frend ili poznanik s kojim si dobar prasne tvoju ženu ili ti poslovno metne kajlu, a to mu nije bilo od tolike važnosti da je u pitanju bankrot njegove tvrtke. I onda bi te trebao zatražiti za pomoć, a ne te iza leđa zajebati. Kod Skandinavaca je to jednostavno neprihvatljivo ponašanje. Skandinavci površno komuniciraju kao susjedima. Onoliko minimalno ko-

liko je potrebno za pristojnost. I samim time se teško izgrađuje temelj za dobrosusjedsku svadū koja može trajati generacijama. Kod nas je drugačije. Susjed ti postaje prijatelj i možda više od toga, i odjednom krš i lom. Ode sve u p.m. Kod našeg mentaliteta, koji je puno temperamentniji i po nama jedini prihvatljiv, kao što i druge zajednice misle za svoj način razmišljanja i ponašanja. Taj ego koji ti ne da da napraviš jednu obično prihvatljivu stvar kao Skandinavci. Ne daj bože da te netko vidi da se voziš vlakom za Zagreb, ako ti je u dvorištu parkirana Bembara od stotinjak tuzentki eura. To je kod nas sramota. Po meni, žalostan način razmišljanja. Ili parkiranja svojih metalnih ljubimaca. Malo dalje parkiranje je neprihvatljivo. Ne, nego se

kruži, kruži... dok se ne oslobodi mjesto ispred kafića u koji si poželio otići. A kad ga nađeš, to top parkiralište, “prvi red do mora”, najradije bi ga tu i ostavio za idući dan. Da se vidi. I ljudi to prihvaćaju kao normalno, uživajući u gledanju tih metalnih kutija s velikom dozom ljubomore. Kod nas ćeš dati, tj. većina će se zadužiti za idućih pet godina da voziš što bolju mašinu da se slučajno ne vidi da nemaš. Naravno da ima izuzetaka s obje strane. Ovo je generalizirana verzija opisa.

Niti ja nisam ništa bolji. Jedino što me potaknulo na bolji auto kada mi je riknuo motor na Renault Meganu. Došao sam do majstora da vidim u kojoj je fazi. Motor je bio vani. Pogledam i pitam ga

gdje su dijelovi prednjeg kraja, na što mi on pokaže mjesto gdje je stajao branik i vezni lim. Ja ga upitam je li to sve. On klimne glavom. Mislim da bi čovjek s punim tačkama drva zabio u parkirani Megane napravilo totalnu štetu na prednjem kraju. Ima tu još bitnih stvari zašto vozim to što vozim, ali bismo sada pobjegli od teme. U biti, ja vozim kobi. On mi je draži. Skandinavcu je dovoljno vozilo koje u određenom postotku ne prelazi primanja koja imaju, a to je mizeran dio u odnosu na naš postotak koji nekad premašuje i 100% primanja kod mlađe populacije, pa onda ulijeću roditelji.

Ego je po meni može biti najgora osobina koju čovjek posjeduje i teško ga se drži pod kontrolom, barem u našem

mentalitetu. Naravno da razumijem da se puno ljudi ne slaže sa mnom. Ali imam pravo iznijeti svoje mišljenje, pa ako se netko ne slaže, to je njegovo legitimno pravo. Ne samo što se tiče ega, nego i svega ostaloga što pišem. Taj ego kojeg mi nesvjesno hranimo da raste u nama i preuzima kormilo kojim putujemo kroz dane naših života, i u većini slučajeva, što je ego veći, mi smo gora bića. Postajemo ljudi s nultom tolerancijom za razumijevanje nekog drugog. Zašto? Zato jer nas ego natjera da mislimo da smo najbolji i najpametniji i da moramo posjedovati sve. Ako smo u mogućnosti i moć nad drugima. Nismo mi krivci za takvo poimanje stvari i razmišljanje. Nego ego kojeg nesvjesno hranimo upravo s takvim razmišljanjem i ponašanjem. Kada

čovjek dođe do te granice, to postaje zatvoreni krug iz kojeg se teško ispetljati. Teško ga je potisnuti. Ne može jedno bez drugog. Kada je ego sit i nahranjen, teško mu se možeš oduprijeti. Ali ego možemo potisnuti ne dajući mu, kroz svoju psihi i razumnost, tu njemu toliko neophodnu hranu da bude veći i jači. Teško se osloboditi ega. Ego je proždrljiva osobina koja samo traži više i nikada mu nije dosta. Njega možemo povezati s puno loših osobina koje se nekako prilijepe uz njega. Ali isto tako, ako mu ne date da se hrani, on jednostavno slabi. Smanjuje se i mi postajemo bolja bića. Ne trebamo ga se osloboditi, nego barem smanjiti na manju mjeru ili postotak. Ne znam kako da se drugačije izrazim. Da nam služi da nas potera u životu, da bu-

demo bolji. Na toj razini ego je naš do-
bar saveznik.

Intelekt koji tvori inteligenciju čovjeka ili ljudskog bića. On nam omogućuje spoznaje, razmišljanje i zaključivanje stvari na višoj razini ljudskog uma. U svakom slučaju ga je poželjno posjedovati, ako se s njim znaš služiti. A to ću objasniti kroz nekoliko sljedećih rečenica. Za intelekt nije nužno posjedovati diplome raznih sveučilišta, makar je veliki plus ako ju imaš. Ali nije nužna. Intelekt se nekada može izgraditi i zanimanjem za razne stvari koje te okružuju i razmišljanjem i učenjem o njima samima. Čitanjem knjiga ili se roditi pod sretnom zvijezdom za tvoju glavicu. Čak se nekad izgradi puno veća inteligencija nego

bubanjem štiva na sveučilištu koje će ishlapiti kroz vrijeme, a ti kao osoba si nezainteresiran za bilo što. Obavljaš što se obaviti mora. To je posao u kojem možeš biti dobar, ali dalje od toga te ništa ne zanima. Samo si fokusiran na tu jednu stvar. Tu se upliće i mudrost, kao takva. Ona također je osobina koju gradiš kroz život. Opet, ne nužno na intelektualni ili akademski način.

E sada, kako mi stojimo s te tri osobine što nas čine ljudskim bićima? Kada se one izmiješaju, sredina svih tih osobina je po meni najbolja. To je prosječnost. S njom možeš uvidjeti najširu sliku oko sebe, svoje okoline i života kojeg živiš. Ako si na vrhuncu druge dvije osobine, one izjedaju prvu, ali je ne mogu je poje-

sti ili točnije izbrisati. Ako se tome doda to malo nagriženog mentaliteta, u tebi se stvara velika predispozicija da postaneš narcisoidna osoba. Što opet nije nužno, ali lako moguće. Ili ako si na dnu tih triju osobina, to jednostavno ne možeš biti. Onda te više nema.

Idemo mi to sažeti u par nrečenica. La-
ički. Mi pijemo u društvu žestoko i va-
treno, što nekad završava prepirkama ili
svađom ili na zabavama pojedinačnom
ili grupnom tučom, trošeći bespotreb-
no dragocjeno vrijeme zabavljanja i to
uz posljedice po sebe i druge. Totalno
bespotrebno. Skandinavci su igrači koji
piju sami. Samim time izbjegavaju sve
te nevolje koje se kod nas učestalo do-
gađaju. Sjednu u kući dok ne napune

svaku prostoriju praznim flašama. To je slučaj kada stanuju sami. A to je popriličan broj. Jer kod Skandinavaca imaš pravo biti dijete do maksimalno osamnaest godina. Ako izraziš želju da i ranije odeš od kuće, vrata su ti širom otvorena ili čekaš osamnaesti rođendan i noga u guzicu s vrećicom u ruci. Kod nas je obrnut slučaj. Kod nas je dijete, dijete i s pedeset godina. Ne trebaš se nikada iseliti od svojih i cicamo ih do njihovog zadnjeg daha. Što oni prihvaćaju s ljubavlju i hvala im na tome. I mi sami ćemo doći do te situacije i kako da ne pomognemo svojoj djeci.

Zaključak svega. Živjeti kao Skandinavci s njihovim osobinama i uređenim društvom koje skrbi za tebe (sjetite se referenduma u Finskoj za dobivanje

plaće makar ništa ne radio) i naše ponašanje koje je temperamentnije, ali isto tako punije ljubavi i brige oko svojih. Po meni, tu nema dvojbe. Nama je teže, ali duhovno puno lakše. Ali se isplati. Mi smo takvi kakvi jesmo, ali smo to mi. Kako ćemo, lako ćemo. Još jednom ponavljam da ima izuzetaka s obje strane u negativnom smislu, ali njih izbacujemo iz ove priče.

Svaka čast Skandinavcima, ali se nikada ne bih mijenjao s njima. Sretno nam bilo svima. I njima i nama.

Dokora...